

КИРИЛІВСЬКА ВЧИТЕЛЬСЬКА СЕМІНАРІЯ ІМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКА

с. Кирилівка Звенигородського повіту Київської губернії

ФОНД № Ф – 113

Архівний опис № 1
справ постійного зберігання
за 1902, 1907, 1911 - 1922 рр.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державного архіву
Черкаської області

Т.А. Клименко

ФОНД № Ф – 113

Архівний опис № 1
справ постійного зберігання
за 1902, 1907, 1911 - 1922 рр.

№№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кіл-сть аркушів	Примітки
1	2	3	4	5
1	Листування завідуючого Кирилівською народною змішаною гімназією ім. Шевченка з відділом народівіти з фінансових, навчальних, кадрових (викладачі гімназії є також викладачами семінарії) питань. Заяви громадян про прийом до гімназії. Посвідчення, атестати, свідоцтва про навчання в учбових закладах, видані у 1915 – 1919 рр. Список учнів Кирилівської народної змішаної гімназії ім. Шевченка. Кошторис господарських видатків на 1920 р., відомість на виплату зарплатні працівникам Кирилівської народної змішаної гімназії ім. Шевченка. Метричні свідоцтва про народження учнів народної змішаної гімназії ім. Шевченка, видані у 1911 – 1919 рр. Заява про прийом до Кирилівської вчительської семінарії ім. Шевченка.	10 березня - 26 травня 1920 р. 11 вересня 1918 р. – 22 вересня 1919 р. б/д січень - лютий 1920 р. 10 жовтня 1918 р.	66	

1	2	3	4	5
2	<p>Розпорядження: Міністерства наросвіти про плани навчання в учительських семінаріях (копія); попечителя Київського навчального округу (б/д), що роз'яснює положення "Про українські школи", затверджене генералом Денікіним 28 липня 1919 р.(копія). Обітниця на вірність Українській Державі (копія передрукована з Державного Вісника від 7 червня 1918 р. №11).</p> <p>Листування Київської контрольної палати, відділу середньої освіти, комісаріату у справах Київської шкільної округи, різних навчальних закладів до директора вчительської семінарії ім. Шевченка з навчальних, кадрових, фінансових питань; про відтермінування строку військової служби; військову мобілізацію; про припинення обігу австро-угорських грошових знаків (крон).</p> <p>Посвідчення про навчання в учбових закладах.</p>	<p>15 серпня 1918 р.</p> <p>2 січня, 16 серпня 1918 р. - 15 березня 1919 р.</p> <p>12,13 листопада 1918 р.</p>	<p>90</p>	
3	<p>Посвідчення, атестати, свідоцтва про навчання в учбових закладах, видані у 1902, 1907, 1911, 1913 – 1919, 1921, 1922 рр .</p> <p>Метричні свідоцтва про народження учнів вчительської семінарії ім. Шевченка, видані у 1909, 1911, 1916 – 1918 рр.</p> <p>Заяви про прийом до Кирилівської вчительської семінарії ім. Шевченка.</p>	<p>24 серпня - 23 жовтня 1918 р.</p>	<p>61</p>	
4	<p>Протоколи засідань педагогічної ради №№1 – 25; №№1 – 7, 9 – 13.</p>	<p>22 вересня 1918 р. - 16 липня 1919 р. 9 вересня – 25 листопада 1919 р. 31 січня – 28 березня 1920 р.</p>	<p>61</p>	

1	2	3	4	5
5	<p>Розпорядження: Директорії УНР про одноразову допомогу вчительським інститутам та семінаріям (копія); Департаменту Міністерства фінансів про державну українську грошову одиницю та припинення обігу російських кредитних білетів (копія). Витяги: з журналу засідання Київської губернської народної управи "Про перерахування 30000 крб. Звенигородській повітовій управи на різні витрати по Кирилівській вчительській семінарії"; з протоколу спеціальної наради "Про оклади на утримання службовців Відомства Народної Освіти", затвердженої головнокомандуючим генералом Денікіним (копія). Листування департаментів простих податків, середньої школи, Звенигородської повітової науправи з директором семінарії з господарських, кадрових, фінансових питань; про мову діловодства; про відтермінування строку військової служби; Кошторис витрат на утримання Кирилівської вчительської семінарії за 1918, 1919 рр. Заяви про прийом до семінарії.</p>	<p>12 грудня 1918 р. 6 січня 1919 р. 10 січня 1919 р. 2 жовтня 1919 р. 14 жовтня 1918 р. - 15 квітня 1921 р. 30 серпня 1918 р. – 2 березня 1920 р.</p>	115	
6	Журнал реєстрації вхідних документів.	<p>3 жовтня 1918 р. – 23 грудня 1919 р., 15 січня – 31 серпня 1920 р.</p>	62	
7	<p>Списки: учнів Кирилівської вчительської семінарії; учнів, яким надано грошову позику із сум закладу; учнів, що подали прохання на отримання стипендії; осіб, що бажають вступити до семінарії; осіб, що прийняті до семінарії. Розклад лекційних годин на 1920 – 1921 н/р.</p>	<p>б/д б/д б/д б/д, 1919 – 1920 рр. 1918 – 1919 рр.</p>		
8	<p>Загальні відомості про учнів підготовчого, першого та другого класів за 1918 – 1919 н.р. (зазначені прізвище, рік народження, з якої місцевості, який навчальний заклад закінчив).</p>		41	

1	2	3	4	5
9	Опис майна Кирилівської вчительської семінарії ім. Шевченка за 1918 р.			21
10	Головна книга за 1919 р.			19
11	<p>Листування директора семінарії з комісаріатами наросвіти, земельних справ, телефонної мережі, з департаментом загальних справ, податковим інспектором, губвідділом наросвіти, земською наруправою з фінансових, кадрових, господарських питань, про облік військовозабов'язаних.</p> <p>Список учнів, що одержали стипендію за перше півріччя 1918 - 1919 н.р.</p> <p>Звіт про стан Кирилівської вчительської семінарії станом на 1 листопада 1919 р.</p> <p>Проект головної будівлі семінарії, розроблений архітектором Г.С.Бартківським.</p> <p>Кошториси витрат: на утримання семінарії на 1919, 1920 рр.; на капітальний та дрібний ремонт семінарії та зразкової при ній школі на 1919 р.</p> <p>Кошторис витрат на утримання Кирилівської змішаної гімназії ім. Шевченка на 1919 р.</p> <p>Посвідчення, що підтверджують місце роботи вчителів, навчання учнів.</p> <p>Журнал реєстрації вхідних документів.</p>	<p>10 липня 1919р. - 13 грудня 1920 р.</p> <p>10 лютого 1920 р.</p> <p>27 липня 1919 р. - 8 травня 1920 р.</p> <p>6 вересня – 21 жовтня 1920 р., 18 березня – 12 квітня 1921 р. 21 липня, 25 вересня – 26 жовтня 1921 р.</p>		108
12	Недіючий опис справ за 1917 – 1920 рр.			1

До опису внесено 12 (дванадцять) справ з № 1 по № 12

Опис удосконалила
Головний спеціаліст
15.03.2018

К.Б. Скринська

Зберігач фондів
15.03.2018

Н.В. Тканка

Начальник відділу забезпечення
збереженості документів, обліку
та довідкового апарату
15.03.2018

О.М. Пурис

ПЕРЕДМОВА

Достовірних відомостей про точну дату заснування Кирилівської вчительської семінарії ім. Шевченка у документах фонду не виявлено.

У фонді Звенигородської повітової земської управи відклався лист уповноважених від Кирилівського товариства до повітової народної управи від 27 травня 1918 р., в якому зазначається, що "в 1896 р. в с. Кирилівці була відкрита второкласова вчительська школа, яка обслуговувала весь повіт, підготовляючи вчителів церковно-парафіяльних шкіл всього повіту...маєтки (майно)... школи такі: усадьби – 1 дес., на якій є гарний садок, і 3 дес. польової землі; помешкання – з 3-х класними кімнатами, вчительської, двох кімнат для вчителів-холостяків, квартира для завідуючого із 2-х кімнат і кухні, кімната для вчителя образ. (образцового) класу і велика кімната для гуртожитку на 35-40 учнів...при школі є баня, котра коштує 200 крб., будинок коштує – 9000 крб., сарай – 600 крб., .." (Ф-4, оп.1, спр.45, арк.3 – 3зв.).

На загальних зборах Звенигородської повітової народної управи 18 листопада 1917 р. була ухвалена постанова про перетворення Кирилівської другокласної вчительської школи в "учительську семінарію ім. Шевченка" (Ф-4, оп.1, спр.45, арк.4). Оскільки запровадженню реформування заважав військовий час, нова постанова повітової народної управи від 12 серпня 1918 р. підтверджувала перетворення школи у семінарію з 1 вересня 1918 р. (Ф-4, оп.1, спр.45, арк.18). На посаду директора призначався А.А.Діваковський (Ф-4, оп.1, спр.45, арк.32зв.). Приймалися до семінарії учні не молодші 14 років, які закінчили курс двокласної школи (Ф-4, оп.1, спр.45, арк.43).

Навчання проводилося українською мовою. Викладалися в семінарії такі предмети: закон Божий, педагогіка, теорія виховання, дидактика, історія педагогіки і школознавство; арифметика, геометрія, алгебра з методикою викладання; тригонометрія, космографія, історія, географія, фізика, хімія, сільське господарство, гігієна, малювання, співи, історія мистецтва, фізкультура, праця (Ф-113, оп.1, спр.2, арк.73зв-74). Термін навчання – 4 роки.

В 1920 р. до семінарії була надіслана Інструкція Наркомосу "Про перетворення учительських семінарій у 3-річні педагогічні школи" (від 20 липня 1920 р.) Проте педагогічна рада семінарії на своєму засіданні 13 грудня 1920 р. постановила залишити термін навчання у 4 роки, а навчальний заклад переіменувати у "Кирилівську педагогічну школу ім. Шевченка" (Ф-113, оп.1, спр.11, арк.99, 100). Отже, є можливість прослідкувати процес реорганізації навчального закладу:

1896 – 1917 рр. Кирилівська двокласна учительська школа;
1917 – 1920 рр. Кирилівська вчительська семінарія ім.Шевченка;
з 1920 р. Кирилівська педагогічна школа ім. Шевченка.

Фінансування семінарії відбувалось за рахунок земства, а з січня 1919 р. – за рахунок держави (Директорія УНР) (Ф-113, оп.1, спр.5, арк.18, 98).

Власні документи фондоутворювача збереглися частково, відклалися: листування директора семінарії з владними установами з фінансових, кадрових, навчальних питань; протоколи засідання педради, звітні відомості про стан училища, списки учнів тощо.

Згідно з обліковими документами Фонд № 113 у кількості 11 справ знаходився на зберіганні у держархіві Черкаської області з 1948 р. Рукописний опис складено 18 грудня 1952 р.

У 1948, 1955, 1972, 2003, 2008 рр. було проведено перевіряння наявності і фізичного стану документів даного фонду (акти від 26.04.1948, 13.06.1955, 20.12.1972, 12.02.2003, 08.08.2008). В 2013 р. була проведена часткова каталогізація фонду: за старими назвами справ до роботи були відібрані три справи (№№4, 9, 11), складено 10 тематичних карток. У зв'язку з невідповідністю опису справ сучасним вимогам, у 2018 р. він був удосконалений. До опису складено передмову, до фонду – історичну довідку. У

процесі роботи уточнено заголовки справ та крайні дати документів. Опис справ перекладений з російської мови на українську.

Недіючий опис занесений до нового як справа №12.

Головний спеціаліст відділу забезпечення збереженості
документів, обліку та довідкового апарату
15.03.2018

К.Б. Скринська